

Introducere - Ieremia

Introducere - Ieremia

Cartea profetului Ieremia are alt caracter decât cea a lui Isaia. În ea nu găsim dezvoltarea planurilor lui Dumnezeu pe pământ pe care o prezintă Isaia. Sigur că sunt judecăți asupra națiunilor, dar cea mai mare parte sunt cuvinte adresate direct conștiinței poporului, cu privire la starea lui morală în timpul când profetul îi adresa acele cuvinte și la judecata care plana asupra lor. Iuda îl abandonase pe Yahve pentru că pocăința lui sub Iosia fusese doar exterioară, iar sub următorii împărați degradarea lui a fost completă. Inima profetului era supraîncărcată de dureri ca urmare a faptului că el își iubea poporul și avea sentimentul profund al relației cu Yahve a acestui popor. Acestea două produceau o luptă continuă în sufletul lui chinuit de gândul cu privire la valoarea poporului în calitate de popor al lui Dumnezeu și de gelozia sfântă pentru gloria și drepturile lui Dumnezeu, pe care chiar poporul Lui le călca în picioare. Inima lui suferea deci de o boală incurabilă. El mijlocise pentru popor, se așezase pentru ei la spărtură înaintea lui Yahve, dar vedea clar că totul era zadarnic, că poporul nu-l voia pe Dumnezeu și respingea mărturia care-i fusese încredințată lui Ieremia. Și Dumnezeu însuși nu mai voia să audă rugăciunile făcute de Ieremia în favoarea lui Israel. Sub aceste impresii a profețit Ieremia.

O sarcină tristă, care a făcut din profet un adevărat om al durerilor, și, deși el putea spune întotdeauna că, dacă s-ar fi pocăit, poporul ar fi fost primit în har, el știa bine că poporul nu gândea deloc să se pocăiască. Două lucruri l-au susținut într-o slujbă atât de penibilă (pentru că ce ar putea fi mai penibil decât să vestești poporului preaiubit al lui Dumnezeu judecata lui din cauza nedreptății lor?). În primul rând energia Duhului lui Dumnezeu care umplea inima lui și îl forța să vestească judecata lui Dumnezeu, cu toată opoziția pe care o întâmpina și cu toate că era persecutat. Apoi, descoperirea binecuvântării finale a poporului, conform planurilor neschimbate ale lui Dumnezeu. După ce am indicat astfel, pe scurt, duhul care a condus mărturia lui Ieremia, cu privire la care găsim dovezi și detalii parcurgând profețiile lui, să cercetăm aceste profeții.

Este binecunoscut faptul că, în traducerea Septuaginta, ordinea profețiilor este diferită de cea din Biblia ebraică, dar nu văd nici un motiv ca să nu acceptăm ordinea din aceasta din urmă. Nu există nici o îndoială că nu este respectată ordinea cronologică, numele împăraților menționați fiind o dovadă clară în acest sens, dar mi se pare că până și acolo unde este o confuzie cronologică, există o clasificare a subiectelor și că această clasificare este potrivit cu gândul Duhului Sfânt.

Primele douăzecișipatru de capitole au un caracter un pic diferit de cele care urmează. Până la sfârșitul capitolului 24 avem o pledoarie moralizatoare ținută poporului. În

capitolul 25 avem o profeție clară privind judecata executată asupra mai multor națiuni prin intermediul lui Nebucadnețar, după care sunt profeții distincte, legate de detalii istorice.

Capitolele de la 30 la 33 sunt profeții în care abundă promisiuni privind binecuvântările care vor veni în zilele din urmă. De la capitolul 39 sunt relatate evenimentele care au urmat căderii Ierusalimului și judecata asupra Egiptului și Babilonului.

Să deosebim acum diferitele profeții pe care le cuprinde cartea Ieremia: capitolele 1, 2 - 6, 11 - 13, 14 - 15, 16 - 17, 18 - 20, 21 - 24, 25, 26, 27 (în v. 1 citiți Zedechia în loc de Ioiachim), 28, 29, 30 - 31, 32, 33 (aceasta se leagă totuși de cea anterioară), 34, 35, 36 - 37, 38, 39, 40 - 44, 45, 46, 47, 48, cap. 49 v. 1 - 6, v. 7 - 22, v. 23 - 27, v. 28 - 29, v. 30 - 33, v. 34 - 39, cap. 50 - 51, cap. 52. Ultimul capitol nu este scris de Ieremia însuși.

Nimic mai impresionant ca necazul profetului: el era neliniștit și inima lui era zdrobită. Vedem și faptul că Dumnezeu a ales un duh care în mod natural era slab, care se întrista și descuraja ușor, și l-a umplut cu forța Lui pentru ca nenorocirile, plângerile, zdrobirea inimii și indignarea unui caracter slab, care simte oprimarea și nu se poate elibera, nici nu o poate depăși, să se exprime înaintea Lui aducând mărturie împotriva poporului, a cărui răutate inveterată atrăgea răzbunarea Lui. Suferința lui Hristos, al cărui Duh îl inspira pe Ieremia, a fost mult mai profundă, dar comuniunea Lui perfectă cu Tatăl său a făcut ca neliniștile, care în cazul lui Ieremia au izbucnit sub formă de plângeri, să fie prezentate de Isus doar în secret înaintea Tatălui său, astfel încât extrem de rar întâlnim plângeri în evanghelii. Isus este numai har pentru ceilalți[2]. În Psalmi vedem mai mult din ceea ce se petrecea în inima Lui. În cazul lui Ieremia, era potrivit ca această neliniște a rămășiței credincioase să fie exprimată înaintea lui Dumnezeu, însă, când este vorba de Domnul, perfecțiunea Lui absolută și calmul care însoțește această perfecțiune în căile Sale prin prezența lui Dumnezeu nu au permis ca El să se plângă înaintea oamenilor. El a adus mulțumiri chiar și atunci când a avut de adresat reproșuri. Simpatia față de ceilalți este ceea ce se potrivește poziției lui Isus, și vedem că scumpului Mântuitor niciodată nu l-a lipsit aceasta.

Dar se cuvenea, de asemenea, ca Duhul Sfânt să ne prezinte revărsarea inimii celui credincios, care are nevoie de această simpatie. Nu se pune problema că nu ar fi slăbiciune în inima care se revarsă astfel, ci, dacă Duhul Sfânt este instrumentul prin care inima se exprimă, este evident că ea trebuie să se exprime așa cum este, pentru că altfel ar fi o falsitate. În consecință, Ieremia intervine personal în profeții mult mai mult decât oricare alt profet[3]. El reprezintă poporul în poziția lui adevărată înaintea lui Dumnezeu, după cum recunoaște și Dumnezeu, fiind înaintea Lui cu aceste trăsături de caracter pentru ca să vadă dacă, primind din partea lui Dumnezeu mesajul cu privire la acea poziție a poporului și exprimând sentimentele pe care le inspira acel

mesaj, era totuși posibil să atingă conștiința poporului și să-i atragă inima. Se înțelege de la sine că acele sentimente se exprimau prin Duhul Sfânt și că expresia sentimentelor însoțea profețiile cele mai directe și clare cu privire la modul în care poporul avea să fie tratat de Dumnezeu. Este bine să remarcăm, de asemenea, că o mare parte din această carte este adresată lui Dumnezeu și nu poporului. Această poziție a lui Ieremia ca reprezentant înaintea lui Dumnezeu al adevăratelor interese ale poporului, sau, mai curând, ale rămășiței credincioase, face ca uneori el să fie privit ca fiind Ierusalimul însuși, iar alteori ca o rămășiță care este despărțită și pusă deoparte pentru Dumnezeu.

Dar aceste aspecte le vom studia mai atent atunci când vom ajunge la pasajele care mi-au sugerat gândul. Ieremia a profețit pe parcursul unei perioade destul de lungi, ce cuprinde tot timpul de decădere al lui Israel, din anul ce a urmat celui în care Iosia a început să curețe Ierusalimul și întreaga țară până la distrugerea finală a cetății de armata Caldeenilor, ba chiar prelungindu-se după aceasta și sfârșindu-se în epoca în care profetul a fost dus în Egipt. Această perioadă de peste 40 de ani a fost numai de neazuri și neliniști, pentru că, în pofida evlaviei autentice a lui Iosia, reformarea poporului a fost doar una exterioară, după cum vom vedea, astfel încât cea aparentă evlavie a poporului nu făcea decât să crească neliniștea celui care vedea lucrurile potrivit gândurilor și sentimentelor lui Dumnezeu. “Totuși, Domnul nu S-a întors din iușimea mâniei Sale celei mari care se aprinsese împotriva lui Iuda, din cauza tuturor provocărilor cu care Îl întăratase Manase” (2. Împ. 23:26). Totuși profeția face o deosebire între cele două perioade, și anume între domnia lui Iosia și succesorii săi.

Pentru primele douăzeci de capitole nu este indicată nici o dată, dar probabil că cea mai mare parte din descoperirile cuprinse în ele au fost date în timpul domniei lui Iosia. Ele cuprind argumente moralizatoare, durerea inimii profetului și avertismente solemne cu privire la invazia din nord. Capitolele de la 20 la 24 nu au o ordine cronologică și se compun din profeții care probabil că au fost date în diferite epoci. Ele cuprind judecata asupra diferitelor ramuri ale casei lui David, una după alta, ca și judecata profeților falși care înșelau poporul și se încheie cu o descoperire cu privire la tipuri de persoane cu totul diferite: captivii din Babilon, pe de-o parte, și care erau în jurul lui Ezechia la Ierusalim, de altă parte.